

Bir kitapla hayatı değişti!

Çoğu insanın hayatı beklemediği bir anda yolundan sapıp değişmiştir. Ali Kurşun, Laz bir babanın ve Arnavut göçmeni bir annenin ikinci çocuğu. İstanbul'da liseyi bitirdikten sonra üniversiteyi okumak için gittiği Cenevre'de sevdiği kadınla tanışır ve Türkiye'de yaşadığı kısa iş deneyiminin ardından yine Cenevre'ye döner. Buraya kadar her şey sıradan. Kahramanın asıl hikayesi 40 yaşından sonra başlıyor. Ve bir gün, hala çalışmakta olduğu danışmanlık şirketine gelen müşterilerden biri onlardan proje kapsamında «yaratıcılığı arttırma» çalışması istedi. Ali Kurşun araştırmalar yaparken karşısına bir kitap çıktı ve hayatı değişti. Daha önceden bilmediği, kendi deyimiyle «içinde kapalı olarak durduğu bir yeteneğini» keşfetti. Avrupa'da yaşayan bir Türk'ün ressamlık hikayesi...

Benim şöyle bir düşüncem var; herkesin bir yeteneği var. Bu yetenek herkesin içinde kapalı bir şekilde duruyor. Sadece anahtarını açıp içinde ne olduğuna bakman lazım. Ben de bunu bu kitap sayesinde buldum.

RÖPORTAJ

Zeynep Danışman

Büyük boyutlarda tablolar yapıyorsunuz. Bunun bir nedeni var mı? Benim için çok daha kolay. Ufak detaylarla çalışmadığım için alan önemli. Daha özgür oluyorum. İleride de daha büyüklerini yapacağım. Mesela iki metre, üç metre gibi... Büyük tablolarda daha çabuk mesaj gidiyor bence. Daha bir oturaklı gösteriyor. Büyük bir tabloya bakmak çok daha değişik bir şey.

Büyüğün büyülüğü vardır belki de.

Evet. O çok güzel! Büyüğün, bir büyülüğü var insanlarda. O benim hoşuma gidiyor.

Sergi isimlerini neye göre koyuyorsunuz?

Bu güne kadar yaptığım bütün sergilerin isimleri insanların arasındaki ilişkilerine, insanlar arasındaki mesajlara bağlı. Birincisi, 'İnatçı'. Ben de mesela inatçı bir insanım. Resim yapmaya başladım ve sergi açmaya inat ettim. İnsanlar inat yapmadan bir şeyi başaramıyorlar bence. Heleki Lazlar... Belki babamdan dolayı genetik bir şeydir bende bu. Sonraki 'Kalp Atışları'ydı. İnsanlar arası ilişkilerde heyecanla gelişen bir şey. Bir diğeri 'Ruh İkizi',sonraki 'Söylenemeyenler'. İletişimin yüzde sekseni kelimelerin dışında bakışlarla,hislerle oluyor. Ve sonuncusu da 'Zamansız Anılar'. Bu ismi koymamın nedeni de; zamansız anıları içimizde tutuyoruz. Yine ileride yapacağım işlerde de insanlar arasındaki ilişkiler konum olacak.Ve kendi kendime bir görev koydum. Dünyadaki bütün problemler anlaşmazlıktan kaynaklanıyor. Oturup konuşulmuyor. Bunu yok etmek için de elimden ne geliyorsa yapacağım. Resimlerle iletişim alanına bir katkı olsun çünkü onun sayesinde de insanların arasındaki ilişkilere de bir katkı olsun. Mesela sergide dikkatimi çekti. Bir tablo önünde duran iki kişi birbirlerine ne gördüklerini soruyordu. Kırmızı tabloda biri aşk görüyor, diğeri aralardaki siyahlıkları görüp mutsuz bir birlikteliğini hatırlıyor. Ve aslında bir tablonun önünde durarak birbirlerine duygularını, yaralarını konuşarak gösteriyorlar. Aslında amacınıza da ulaşıyorsunuz. Kesinlikle! Bir tabloya bakınca insanlar değişik şeyler görüyor ama aşağı yukarı aynı şeyleri hissediyor. Derdim hisler benim. Ne konuşursan konuş iş sonunda hislere geliyor. Yaptığım tablo bitiyor. Bana ne his veriyorsa adını da ona göre koyuyorum.

→ RÖPORTAJ Zeynep Danışman

dipnottablet

Ben 40 yaşında yeteneğimi buldum!

Sizi tanıyalım...

86 senesinde İstanbul'da liseden mezun olduktan sonra üniversite için Cenevre'ye geldim. İşletme, ekonomi okudum. Eşimle tanıştım bu süreçte. 1992 yılında İstanbul'a döndük beraber. Aile işimiz vardı. Bir sene babamla çalıştım ve sonrasında ayrılıp kendi kariyerimi kendim yapmak istedim. Ona ters geldi ama sonra kabul etti. Ve ben tekrar Cenevre'ye döndüm. Danışmanlık şirketinde çalışmaya başladım. Eşim de işe girdi. İki çocuğumuz oldu; Leyli ve Amir Ali adında.

Çizim üzerine önceden aldığınız bir eğitim var mıydı? Nasıl başladınız çizmeye?

Kesinlikle hiç bir deneyimim yoktu. Şirkete gelen bir müşteri bizden «yaratıcılığı arttırma» çalışması istedi. Ben de konuyla ilgili araştırmalar yaparken karşıma bir kitap çıktı. Betty Edwards'ın Drawing On The Right Side Of The Brain kitabı... Sanatçı objeleri nasıl görür, beyninin sağ tarafıyla nasıl resim yapılır gibi sorular soruluyor kitapta. Ben de kendi kendime sormaya başladım. Okumaya başladım. Kitap aslında birçok bölümden oluşuyor. Her bölümün sonunda da alıştırmalar var. Ben önceden çöp adamdan başka bir şey yapmayı bilmezdim. Beş hafta sonunda çizdiklerime baktım. Çizim yapabiliyorum, diye düşündüm ve eşime yaptıklarımı gösterdim. Bir insan kitap okuyarak, nasıl çizim yapmayı öğrenebiliyorsa, bu diğer konular içinde aynıdır. Benim şöyle bir düşüncem var; herkesin bir yeteneği var. Bu yetenek herkesin içinde kapalı bir şekilde duruyor. Sadece anahtarını açıp içinde ne olduğuna bakman lazım. Ben de bunu bu kitap sayesinde buldum.

İlk serginizi yapmaya nasıl karar verdiniz?

Kendime bir hedef koydum. İki sene içerisinde bir sergi düzenleyip yaptığım resimleri satıp, bunu bir yere bağışlayacağım ama bu

eğitim üzerine olmalı. Cenevre’de bununla ilgili Les Enfants du Monde adında bir dernek var. Bu amacımı arkadaşlarıma söylemedim; çünkü sergideki resimlerimi bu amaçla değil, gerçekten beğenip almalarını istedim. Çizim yapmak çok hoşuma gitmedi aslında. O yüzden boyama çalışmalarına başladım. İşte arkadaşlarıma gösterdim yaptıklarımı. ‘Sen danışman olarak çalışmaya devam et’ dediler ama ben yılmadım, iki sene çalıştım. Salonun ortasında resimler yapıyordum. Sonrada bir stüdyo kiraladım. İlk koleksiyonumu yapmak bir senemi aldı. Ondan sonra da ilk sergimi Kasım 2011’de yaptım. Sergide toplam 20-25 tane tablo vardı ve hepsi bir günde satıldı. Çok memnun oldum; çünkü bağış için güzel bir miktar elimize geçti ve bu bana biraz ümit verdi. Ama yine kendi kendime soruyordum, ‘Acaba şans eseri mi oldu?Y oksa bir şeyler daha yapmalı mıyım?’ Bir tane daha sergi yapmaya karar verdim; kendimi ispatlamak için. Yedi, sekiz ay sonra ikinci sergimi açtım.

Tablolarınızı yaparken hep aynı teknikleri mi kullandınız?

Hayır, ilk başta formlar üzerine çalıştım. İlk sergide başka sanatçılardan esinlenerek yaptığım şeyler de oldu.İ kinci sergimde başka şeyler denemeye başladım. Üçüncüsünde de form, tekstür, renk gibi daha teknik şeyler denemeye başladım. Dördüncü sergideki tablolarla mesela kabartmalar var. Mürekkep kullanmaya başladım. Her seferinde yeni şeyler denedim.

Bu teknikleri kendiniz mi buldunuz yoksa örnek aldığınız birileri oldu mu?

Mesela eskiden yaptığım bir tablomda, büyük ressamlardan biri olan Gerhard Richter’ın yaptıklarını yansıtan şeyler var. Ondan etkilenmişim ama bu üçüncü sergime kadar sürdü. Sonrasında hem renkler, hem kabartmalar benim deneyerek bulduğum şeyler. Yaptığım her tablo değişik olsa da artık yakaladığım bir tarzım var. Ve bundan çok memnunum ama yeni şeyler de denemeye devam ediyorum. Fırça filan da kullanmıyorum ben. Mesela kare kare halı eşantyonları var. Kabartmaları filan onlardan yapıyorum. Kumaş da kullanıyorum. Tabi bunları boyaya sokup, kalıp kalıp tabloya basıyorum ve sonra da birçok aşaması var. Bunu yapıyorum, üstüne başka teknik uyguluyorum, onun üzerine çin mürekkebi koyuyorum mesela başka bir aşamada. Yedi-sekiz kademeli bir çalışma sonunda tablonun üzerinde görünen bu kabartmalar ortaya çıkıyor. Deneye deneye buldum bunları da.

RÖPORTAJ

Zeynep Danışman

Yaptığınız tablolar neyi anlatıyor? Bir mesajı var mı?

Sanat çok basit bir şey aslında! Ya seviyorsundur, ya sevmiyorsundur. Hislerin iletişimiyle ben ilgileniyorum. İnsanlar arasındaki ilişkiler hislerden başka bir şey değil benim görüşüme göre. A dediğim şey hisler... Bu gün geldiğimiz her konuda buna dayanıyor bence.

Ortası yok mu bunun?

Yok bence. Resimlerde beni ilgilendiren de bu hisler nasıl iletişime geçiyor yansıtmak. Renkler, değişik formlar, teknikler konuşuyor. Bir sanat eserine baktığımda o benim hoşuma gidiyor. İletişimi sanat nasıl daha çok açıklandırabilir. Önemli olan bu.

Tablolarınızın renkleri de insanları etkiliyor. Renk seçimini nasıl yapıyorsunuz?

Günün her anında işte, dışarıda, dergiye baktığımda, sokaktaki insanların kıyafetlerinde, doğada gördüğüm renklerden esinleniyorum. Güzel bir renk gördüğümde, bununla bir resim yapmak istiyorum. Başlangıcı bu. Bir tabloya başladığımda onun hangi renk olacağını biliyorum. Bütün formlar, dokular, renkler hepsi çevremde gördüğüm şeyler ve bunlar bana esin kaynağı oluyor. Renkler o kadar değişik ki mesela kırmızının onlarca tonu var. O tonu yakalamak çok önemli. Ama aklında bir fikir olunca daha kolay oluyor. Tabi ki bir tabloya başladığında istediğin gibi bitmiyor ama en azından nerde sonuçlanacağını biliyorsun aklında.

Çok seversem o tabloyu mutlaka değiştiriyorum! Bazı yönetmenler daha sete gelmeden kafalarında filmi çekip, bitirirler. Siz de tabloya başlamadan kafanızda bitiriyorsunuz.

Evet aynen öyle. Bazı ressamalar boş bir tablonun karşına geçip hemen

RÖPORTAJ

Zeynep Danışman

çiziyor. Ben öyle değilim. Benim ne yapacağımı önceden mutlaka bilmem lazım. En azından rengi, formunun aşağı yukarı ne olacağını biliyorum. Bir yüz çizmeye çalışmadığım için daha serbestim o bakımdan. Her tablonun yapım süresi farklı. İki-üç haftada da bir tabloyu yaptığım oluyor. Değişik aşamalar uyguladığım için değişiyor. Bir de şöyle bir şey var ben de; bir tabloyu bitirdiğimde, onu çok seversem o tabloyu mutlaka değiştiriyorum.

Neden?

Çünkü bir şeyi çok seversen yoruluyorsun. Çok sevmemen lazım bir şeyi. Sadece tablo için değil, herhangi bir şey için de bu böyle. O ilişki daha derin olmalı. Çok çabuk vazgeçmemek için bu da. Son yaptığım serginin de ismi 'Zamansız Anılar'. Bahsettiğimde bu, sonsuzluk olmalı. Çok sevince kısa bir süresi var. İnsan ilişkilerindeki gibi. Bu insanların tersine gidebilir ama çok bağırarak bir güzellikten çok çabuk yoruluyoruz. Moda da bile bu böyle. Bir ürün popüler oluyor. Sokağa çıkıyorsun ve herkeste o şeyden var ve değeri düşüyor sende. Belki de bu gözle ilgili de bir şeydir. O yüzden bir tabloya baktığında renklerden aldanmamam lazım. Her özelliğine bakman lazım. Sürekliliği olan bir güzellik aranmalı.

Tablolarımın neredeyse hepsini sattım dediniz. Sizin için satılması mı önemli? Yoksa yaptıklarınızı insanlara göstermek mi?

Bazı sanatçılar, 'Ben sanatı kendim için yapıyorum. İnsanların alıp almaması önemli değil' diye düşünüyorlar. Ben buna katılmıyorum. Ben bir tabloyu yaptığım zaman, başkası gelip bunu beğeniyorsa ve alıp kendi evine koymak istiyorsa bu beni daha çok motive ediyor. Benim verdiğim değeri, bir başkası da veriyor demek oluyor. Sadece kendimi tatmin etmek için yapmıyorum bu tabloları. Benim devamlı bir şey yaratmam lazım ve resimler sayesinde bunu yapıyorum. Başkalarının bunu alkışlaması, satın alması benim çok hoşuma gidiyor. Benim amacım, insanlardaki yaratıcılığı motive etmek. 21. yüzyılın en önemli şeylerinden bir tanesi yaratıcılık.

Benim yeteneğim yaratıcı olmayı istemem!

